

Górnoślązak

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

„Górnoślązak“

z bezpłatnym dodatkiem niedzielnym „Rodzina chrześcijańska“ wychodzi codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt, kosztuje na pocztę i u agentów 1 markę 60 fen. kwartalnie, z odnośnikiem do domu 2 mk. 2 fen.

Przez lud — dla ludu!

— Telefon Nr. 1049. —

Ogłoszenia: 20 fen. za wiersz petytowy jednolamowy. Przy kilkorazowym powtórzeniu udziela się znacznego rabatu. — Reklamy: 50 fen. od wiersza.

Redakcja, ekspedycja i drukarnia znajdują się przy ulicy Beaty (Beatestrasse) nr. 16.

Kalendarz katolicki:

27-go sierpnia: Gebhard.

Wschód słońca:

godz. 5 minut 3

Zachód słońca:

godz. 6 min 59

Imiona słowiańskie:

27-go sierpnia: Szredziław.

S. p. Seweryna Duchieńska.

Z Paryża donoszą, że umarła tam Seweryna Duchieńska, znana autorka polska, zacna obywatelka i gorąca patriotka.

Seweryna z Żochowskich Duchieńska urodziła się w r. 1825 w Koszajcu pod Sochaczewem, rodzinnej wiosce swojej. Licząc zaledwie szesnastą wiosnę, oddała rękę właścicielowi dóbr Tomaszowi Pruszkowskiemu, po którego śmierci zaślubiła w roku 1864 Franciszka Duchieńskiego, znanego historyka i publicystę. Duchieńska, wyszedłszy powtórnie za mąż, osiadła stale w Paryżu.

Pierwsze jej utwory powieściowe pojawiły się w r. 1848 w „Albumie literackim“, wydanym przez K. Wł. Wójcickiego, tudzież w „Bibliotece Warszawskiej“. Zbiór ich w 4 tomach ukazał się w roku 1853 w Warszawie p. t. „Powieści naszych czasów“. W utworach tych umiała autorka ująć za serce serdecznością tonu, krytycy zaś podnosili poprawny ich język i zacne tendencje. W roku 1854 ukazały się jej „Gawędy i powieści“ w dwóch tomach, później zaś „Powieści poetyczne“ i poemat p. t. „Elżbieta Drużbacka“, dający wcale trafny obraz epoki pierwszej poetki polskiej.

Rok 1856 zaznacza się wybitnym zwrotem w działalności literackiej Seweryny Duchieńskiej, która przenieść się na pole pedagogiczne i położyła na niem znaczne zasługi. Jej „Rozrywki dla młodocianego wieku“, wydawnictwo obejmujące 15 tomów, a zawierające mnóstwo prac wydawczyń, świadczą bądź co bądź o nadzwyczajnej pracowitości Duchieńskiej i poczucia obowiązku obywatelskich. Jej „Pamiętnik rodzinny“, skreślony wdzięcznie obraz życia rodzinnego sfer średnich, zawiera charakterystyczną postać Joasi, która „postępuje ku światłu i udoskonaleniu cicho, powoli, jak idą na święte miejsca pobożni pielgrzymi, pieszo, z pokorą, w niewinności i prostocie serca“. Ale Duchieńska, chociaż bardzo wstrzeźliwie, występowała jednak w obronie kobiet kształcących się i piszących i z tego względu może być uważaną za jedną z pierwszych pionerek ruchu kobiecego w najdotychczasem tego słowa pojęciu.

Gdy się przeniosła do Paryża, pisała korespondencje do wydawnictw krajowych i tłumaczyła wiele z języków obcych.

W życiu kolonii polskiej s. p. Seweryna Duchieńska odgrywała wybitną rolę, a dom jej był jednym z tych ostatnich ognisk, w których tradycje emigracji polskiej przechowały się w niezmarłych zarysach. Cześć jej pamięci!

Rodzice! uczyć dzieci czytać i pisać po polsku.

Polacy i Czesi na Śląsku austriackim.

Utworzenie czeskiego seminarium nauczycielskiego w Polskiej Ostrawie nie zadowoliło nikogo na Śląsku. Ani Niemców, którzy wprawdzie cieszą się, że z Opawy wyrzucili czeskich pedagogów, lecz drżą o miasta na Śląsku i o sąsiednie miasta na Morawach, z obawy, aby się nie czeszizowały, ani

nie zadowoliło Czechów, gdyż ci uważają to sobie za krzywdę, że ich wyrzucano z Opawy, a także za klęskę polityczną; ale najbardziej dotknęło Polaków. Z dwu względów:

1) Ponieważ Czechom dano seminarium nauczycielskie pełne w Polskiej Ostrawie, a Polakom jedynie klasy równoległe z językiem wykładowym polskim przy seminarium nauczycielskim niemieckim w Cieszynie.

2) Ponieważ założono nowy rozsądny czeszczyzn na Śląsku austriackim wśród przeważającej ludności polskiej w Polskiej Ostrawie. Nie należy bowiem zapominać, że Polska Ostrawa jest zaludniona przez ludność robotniczą napływającą z pod Wadowic, Bochni, Pilzna w Galicyi i że to ludność polska, — wędrująca za zarobkiem do kopalń karwińskich i do fabryk ostrawskich, jest poddana pod stały wpływ urzędników fabrycznych, oficyalistów, maszynistów, nadzorców i całej służby kopalnianej i fabrycznej czeskiej, która bez pardonu robotnika polskiego przerabia na Czecha. Tym sposobem z Polskiej Ostrawy, zaludnionej przeważnie przez Polaków z Galicyi i ze Śląska, zrobili Czesi sztucznie przy spisie ludności czeskie miasto. Wogóle na Śląsku austriackim większe jest dla naszego ludu niebezpieczeństwo czeszizowania, niż germanizowania, gdyż wobec Niemców Polak jest oporny, a wobec Czechów, których język rozumie i pod których komendą w hutach i kopalniach pracuje, bardziej się poddaje i łatwo się ich języka uczy, a co zatem na Śląsku idzie, i czeszizuje.

Na 663,300 ludności na Śląsku austriackim przypada Polaków 220,472, Niemców 296,571, Czechów 146,265. Statystyka ta jest sztucznie na korzyść Niemców i Czechów zrobioną, faktycznie najliczniejsi są na Śląsku austriackim Polacy, potem idą Niemcy, siedzący głównie w miastach i na Śląsku opawskim po wsiach, a na końcu Czesi, stale podsuwający się pod Śląsk cieszyński.

Jak dalece na polu szkolnictwa Polacy są pokrzywdzeni przez Niemców i Czechów dowiodą cyfry:

Na 296,571 ludności posiadają Niemcy na Śląsku: 5 gimnazyów państwowych, 4 państwowe szkoły realne, 4 państw. szkoły fachowe rolnicze i przemysłowe i 2 seminarja nauczycielskie. Na 220,472 Polaków na Śląsku mają Polacy tylko jedno gimnazjum państwowe w Cieszynie i klasy równoległe polskie przy seminarjum nauczycielskim niemieckim w Cieszynie. A Czesi na 146,265 ludności mają jedno gimnazjum czeskie i jedno czeskie seminarjum nauczycielskie pełne w Polskiej Ostrawie.

Polacy muszą się tedy upominać o pełne seminarium nauczycielskie w Cieszynie i o szkołę fachową w Polskiej Ostrawie, gdzie Czesi nie mają podstawy etnograficznej, a Polacy w całym zagłębiu karwińskim stanowią wielotyśięcną jednolitą masę ludności.

Biuro informacyjne Polskiego Centralnego Komitetu Wyborczego

uprasza o nadsyłanie materiału w sprawach społecznych i politycznych p. adr. Dr. Tadeusz Jaworski, Poznań Posen. Telefon 1759.

Odezwa

do wychodźstwa polskiego na obczyźnie.

Mili Rodacy!

Ostatnie dni życia naszego na obczyźnie były bardzo obfite w wypadki. Najważniejszym z nich jest obecnie „Sprawa Świętojózefacia“, która tak nagle spadła na barki nasze, że obudziła u innych zdumienie, u innych wielkie zainteresowanie. Społeczeństwo polskie na obczyźnie patrząc na to, postanowiło sprawę tej nie spuszczać z oka, tylko zbadawszy ją dokładnie, poprzeć ją wszystkimi swymi siłami.

W tym celu na odbytych wiecach w tej sprawie, uznano za stosowne, aby „Świętojózefacie“ zreformować, nadając mu trwałe podstawy przez założenie funduszu żelaznego dla „Świętojózefacia“.

Fundusz żelazny dla „Świętojózefacia“ jest podstawą tak silną, że opierając się na nim, będzie mogło stać niewzruszenie przy swoim wytkniętym szlachetnym celu. Do tego jednakowoż potrzeba kapitału i to niemałego. Setki tysięcy marek są na to bardzo potrzebne.

Społeczeństwo nasze znane z ofiarności na dobre cele, nie poskąpi zapewne grosza, na tak piękny i wzniosły cel, jakim jest szerzenie oświaty. Stąd bracia rodacy wzywamy was, abyście okazali światu, że nie jesteście ludem ciemnym, za jaki was ogłaszają obcy, tylko każdy wychodźca to obywatel pojmujący doskonale, jak ważną jest rzeczą oświata. Każdy z was niech się choć drobnym datkiem zechce przyczynić do zebrania funduszu żelaznego. — Na was bracia robotnicy włożony jest obowiązek, abyście jak najmocniej przyczynili się do szybkiego utworzenia funduszu żelaznego, z którego odsetek wspierani będą wasi synowie studenci. Panowie przemysłowcy na obczyźnie — wam jest dana największa sposobność okazania, jak gorąco pojmujecie sprawę utworzenia funduszu żelaznego. Na was też zwrócone są oczy wszystkich Polaków na obczyźnie, którzy oczekują, że zaświecicie dobrym przykładem, — składając na fundusz żelazny sumy stanowiące waszemu odpowiednio. Każdy stan, nie wyjmując nikogo, i każda osoba pojedyncza niech sobie pocztyta za honor być nieustannie czynną w tworzeniu funduszu żelaznego.

Szanowne zarządy Towarzystw na obczyźnie, wszystkie, jakie się tylko znajdują, niechaj zechcą się zastosować do uchwały wieca w Essen dnia 23 lipca 1905 r. na którym postanowiono 10 fen. składkę od członka nadesłać na 1 października rb. na utworzenie funduszu żelaznego.

Dalej więc bracia rodacy i rodaczki nasze, pocznijmy budować ten gmach oświaty, który da nam mężów światłych, na których śmiało się opierać będziemy mogli, gdyż oni pomni, iż z krwi i kości naszych są, nie mogą nam być niewdzięcznymi. Niech każdy z was datkiem podług swej możności — stara się powiększać fundusz żelazny „Świętojózefacia“ — wtenczas damy dowód, żeśmy dobrze pojęli zdanie, że oświata i praca naród zbogaca.

Komitet dla spraw „Świętojózefacia“

Składki na fundusz żelazny należy nadsyłać pod adresem: p. Fr. Matysiak, Gelsenkirchen, Victoriast. 45.

Polska.

Zabór pruski.

Z Biura „Straży“

otrzymujemy następujący komunikat:

1) Coraz liczniejsze zachodzą przy padki, że urzędnicy stanu wbrew przepisom i uchwałom parlamentu niemieckiego, spowodowanej dzięki staraniom i mowie posła naszego dra Z. Dziembowskiego, wzbraniają się zapisywać imiona żeńskie z końcówką „a“. Osobom, które zgłaszały się do Biura „Straży“ z prośbą o radę, i które na podstawie tejże wzbraniały się podpisywać narzuczonego im zgłoszenia, urzędnicy oświadczyli przy ponownym żądaniu zamienienia pisowni, że czynią dla nich wyjątek i poprawnie imiona zapisywali.

Zwracamy więc uwagę publiczności, aby nie dawała się zastraszyć groźną miną pana urzędnika, aby protokółu nieformalnego nie podpisywała, ale dopominała się swych zagwarantowanych praw i stanowczo zapisania żeńskiej końcówki żądała. Ewentualny wynikły ztąd proces „Straż“ członkom swym przeprowadza bezpłatnie.

Co do imion zaś to obowiązuje przepis, że za niemieckim brzmieniem imienia winien urzędnik na żądanie zapisać właściwe polskie: Stanislaus (Stanisław).

2) Biuro „Straży“ może wskazać miejsca dla osiedlenia się w polskiej okolicy dla 2 lekarzy, adwokata, ogrodnika, powoźnika i blawatnika, szuka zaś posad dla przewodniczącego biura adwokackiego, dla młodego i starszego urzędnika bankowego i dla fryzjera.

3) Na wiecu ludowym w Herne w Westfalii w dniu 20-go sierpnia 1905 roku przyjęto jednomyślnie następującą rezolucję:

I. Zarząd Związku Polaków wzywamy, aby zajął się energicznie organizacją rodaków na obczyźnie.

II. Zarząd Towarzystwa „Straży“ natomiast prosimy, aby niezwłocznie porozumiał się ze Związkiem Polaków w celu jednolitej obrony naszych zagrożonych dóbr narodowych, jako to języka i obyczajów.

III. Ufamy też najmocniej, że Związek Polaków w Westfalii i Nadrenii szczerze popierać będzie dążenia i cele Towarzystwa „Straży“ ku lepszemu rozwojowi polskości i narodu naszego.

W imieniu wiecowników
Biuro wiecowa.
Franc. Bartkowiak, Stan. Hałas,
przewodniczący, zastępca przewodn.
Władysław Marcinkowski,
sekretarz.
Biuro „Straży“.

Dola redaktorów polskich.

„Lech“ gnieźnieński pisze: Na 4 tygodnie aresztu skazany został redaktor „Lecha“ p. Teska za obrazę policyanta Driesego. Chodziło tu o zajęcie na tutejszym dworcu w marcu br., gdzie to robotnik Graczyk został przez wyższy wymienionego policyanta aresztowany w sposób, który w Gnieźnie wywołał wówczas niemałe oburzenie. Zajęcie to skrytykowaliśmy odpowiednio, za co policyant wytoczył nam proces. Termin odbył się dziś przed południem przed tutejszym sądem ławniczym.

Zastępca prokuratora asesor Kohle wniósł o wysoką karę 2 miesięcy więzienia, i to, aby prasę odstraszyć od

Jan Swoboda, mistrz krawiecki
 Feldstr. 3 * Bottrop (Westf.) * Feldstr. 3
 wykonuje
ubrania gustownie pod gwarancją dobrego leżenia.
 W nagłych wypadkach w jak najkrótszym czasie.
 Wielki wybór **materyj** na ubrania wszelk. rodzaju.

Już za 9 dni od 4-go do 11-go września r. b. ciągnięcie udowodniono bardzo korzystnej
tilzyckiej loteryi 21000 wygr.
 (Tilsiter Lotterie) ogólnej wart.
185 000 marek.
 Główne wygr. 30 000, 20 000, 10 000.
 wart. mk.:
 Zakupić tylko te najlepsze losy po 1 mk., 11 losów 10 mk. Porto i lista wygr. 30 fen.
General-Debit Ferd. Schäfer, Düsseldorf.
 W Katowicach do nabycia u: Br. Coppermann, Eug. Goldstein, Isaak Schäfer i D. Königsberger dostawca nadw.

Moim szanownym odbiorcom donoszę uprzejmie, że przeniosłem mój skład z ulicy Głównej 79 na
ulicę Wilhelma nr. 5
 naprzeciwko restauracji Fritz Köster.
 Zarazem polecam mój bogato zaopatrzone
skład zegarków i towarów złotych.
 Przedewszystkiem zwracam uwagę na śliczne i modne
 naszyjniki, broszki, kołczyki, śpilki do krawatów, guziki do mankiet, łańcuszki do zegarków z 5-10 letnią piśmienną gwarancją po najtańszych cenach.
 Zapewniając ściśle rzetelną usługę, proszę o łaskawe poparcie.
 Z wysokim szacunkiem
Wilh. Gärtner, zegarmistrz
 Botrop (Westf.), ul. Wilhelma 5.

Polecam tylko najlepsze
maszyny do szycia
 z znanych pierwszorzędnych fabryk, bardzo lekko i cicho szycące. Nie mam żadnych mniej wartościowych maszyn bez firmy. Długoletnia gwarancja. — Nauka, także i haftowania darmo. — Miesięczne odpłaty dozwolone.
Maszyny do sztrykowania i karbowania. Nauka darmo.
Reparacje maszyn wszelkich systemów dobrze i tanio.
 Wszelkie przynależności do maszyn na składzie.
 W razie potrzeby proszę mi donieść na karcie pocztowej.
K. Sollich, Rybnik
 ul. Lohna obok targu na siano.

Reparacje zegarków
 jak najlepiej i najtaniej, tylko robota samego mistrza, bez uczeni i pomocników.
 Nowe srebrne zegarki od 8,00 mk. pocz.
E. Fey, zegarmistrz
 Bytom, Bäckerstr. w pobliżu starego kościoła.

Bank ludowy
 w Koźlu
 ul. Odrzańska 97 w domu p. Trzebiatowskiego
 przyjmuje wkładki oszczędności zaczawszy od jednej marki w każdej wysokości, płacąc od nich
 4% za wypowiedzeniem ćwierćrocznym
 3 1/2% za wypowiedzeniem miesięcznym
 3% za wypowiedzeniem trzydniowym;
 udziela pożyczek na weksle przy ćwierćrocznej odpłacie dziesiątej części po 5%
 Kto chce otrzymać pożyczkę, musi wstąpić jako członek.
 Bank otwarty codziennie z wyjątkiem Niedzieli i Świąt; godziny kasowe od 8-12 przed poł. i od 2 do 5 po południu.

Do nowych budynków poleca
wszelkie materiały budowlane
 jak tregry, cement, gips, trzcina, gwoździe, piece żelazne, okucia do okien i drzwi i t. d.
Najtańsze ceny.
S. Wrzesziński dawniej Adolf Jgel
 ul. Grundmańska Katowice ul. Grundmańska.

Do przezornych gospodyń!
„Prawdziwy“ Scheuer'a Doppel-Ritter
 dodatek do kawy
 w znanych złotych 1/4 funtowych paczkach z rycerzem św. Jerzym jako marką ochronną bywa według swego ogólnego ulubienia, ludzko naśladowany. „Prawdziwe Scheuer'a“ są tylko te Doppel-Ritter paczki które z „S w podkowie“ pieczętowane są. Wszystkie inne żółte Doppel-Ritter paczki są mniej wartościowe fałszowania.
Georg Josef Scheuer
 Friedrich B. Schönebeck & Co.

Kołowce pierwszorzędne, wprost z fabryki dla prywatnych i handlarzy od mk. 65,— pocz.
Przybory do kół prima pokrycia około mk. 4,—, węże powietrzne od mk. 2,80 pocz.
Reparacje także przy obcych wyrobach, prędko i tanio.
 Katalogi darmo i franko.
Duisburger Fahrradfabrik „Schwalbe“ Akt.-Ges.
 Duisburg-Wanheimerort.
 Założona 1896 r.

Oberża
 w Skalmierzycach przy granicy rosyjskiej jest z powodu choroby właściciela do sprzedania.
F. Anczykowski, Ostrów
 (Ostrowo Posen).

Jodłownik.
Gospodarstwo składające się ze 14 mórg dobrej roli oraz z budynkami w pow. rybnickim pod Wodzisławiem jest natychmiast do sprzedania lub częściowo, z osobną 6 mórg z budowliskiem do sprzed. lub do wynajęcia na 3 lub więcej lat. Cena według umowy. Zgłoszenia tylko do 1-go września r. b. przyjmuje
Jerzy Thomas,
 Berge-Borbeck, Bruchstr. nr. 84.

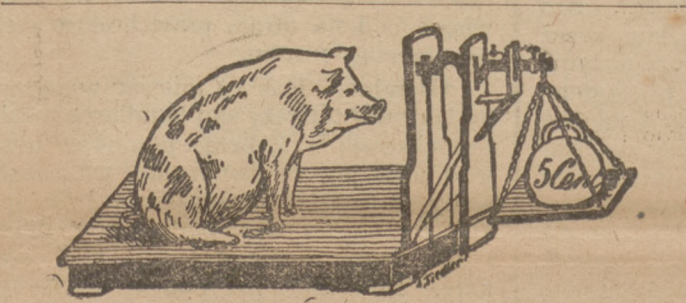
Mój
dom handlowy
 w Laurahucie mam zamiar sprzedać lub zamienić na budowliska (bauplace).
Edward Fietz
 Gliwice, Oberwallstr. nr. 2.
Dom ze sklepem, położony w środku wsi, bardzo korzystny dla pp. kupców, mam z wolnej ręki zaraz do sprzedania.
Franciszek Marscholik
 Niedobczyce p. Rybnikiem.

Mamy tanią na sprzedaż
1 dom w Bytkowie, tuż przy stacji Maxgrube; wpłaty co najmniej 3000 mk.,
1 dom w Zabrze, Redenstr. 6; wpłaty potrzeba co najmniej 5000 mk.
Bank ludowy w Król. Xucie
 Tempelstr. 5.

Otrzymał Pan ?? już ??
 mój najnowszy wspaniały **katalog?**
 Nie!! Napisz Pan zaraz po takowy, który Panu natychmiast za darmo i bezpłatnie przysyśle i Pan się przekona, jak tani Pan u mnie kupuje.

Kołowce „Wartko“ z pełną gwarancją
!! 68,50 mk. !!
 Pokrycia 3,75 mk., węże 2,70 mk.
Hermann Deutsch, wysyłka rowerów.
 Katowice.
 ul. Pocztowa 10.

Na rok 1906
 wyjdzie w połowie sierpnia
Kalendarz Maryański
 rocznik 23-ci — z dodatkami:
 1. Obraz kolorowy: »Matka Boska Nieustającej Pomocy.«
 2. Obraz kolorowy: »Nasi święci Patronowie.«
 3. Cztery obrazki wielkości kalendarza.
 4. Gra w »Salto.«
 5. Kalendarz ścienny z miejscem do zapisków.
 6. Kalendarz kieszonkowy.
 Oprócz powyższych dodatków mieścić się będzie wśród tekstu mnóstwo rycin, a pewna liczba na całą stronicę, wykonanych z szczególną starannością.
 Cena jak dotąd 60 fen.
 Przy odbiorze większej ilości i na rachunek stały 40 fen., w komis 45 fen. Za gotówkę: paczka pocztowa zawierająca 18 egzemplarzy za 7,20 mk. franko, 50 egzempl. 17,50 mk., 100 egzpl. 33,00 mk.
 Zamawiać prosimy już teraz pod adresem:
„Górnoślązak“, Kattowitz O.-S.

5 centnarów i więcej waży świnię 10-miesięczną, którym się daje regularnie domieszkę **Susolu** lub **fosforanu wapna**. Kupując nasze wyroby, chroni się je od rozmaitych chorób, jak czerwonki, pomoru, sztywności i rozmiękczenia kości. Na co dowód: P. Widera z Sodowa p. Lubliniec pisze:
 »Miałem tak chore świnię, że nie mogły już chodzić, gdy im zacząłem dawać nasamprzód fosforan wapna, a potem Susol, to w krótkim czasie zupełnie wyzdrowiały.«
Susol kosztuje 10 funt. 3,50 mk., 25 funt. 7,00 mk., 50 funt. 13,50 mk., 100 funt. 25,00 mk.
Fosforan wapna kosztuje 10 funt. 2,50 mk., 25 funt. 4,75 mk., 50 funt. 8,00 mk., 100 funt. 13,50 mk.
 10 funt. wysyła się pocztą, większe ilości koleją franko najbliższej stacji zamawiającego.
Chemiczna Fabryka Susolu w Poznaniu.
 Adres do listów: Chemische Fabrik des Susol, Posen W. 20.
 W paczkach po 40 fen. za 1 funt, 75 fen. za 2 funt jest **Susol** do nabycia u następujących firm: J. Bodel, Siemianowice i Laurahuta; Krzoska, Wodzisław; A. Piecha, Łąbęty.

Hamburska wędzona cienka tłusta słonina	funt 55 fen.
Hamburska wędzona gruba tłusta słonina	funt 65 fen.
Hamburska wędzona chuda słonina	funt 70 fen.
Hamburska kiełbasa mięsna	funt 55 fen.
Solone mięso wołowe bez kości	funt 45 fen.
Solone mięso skrajane	funt 20 fen.

Głowy, uszy i ziębra poleca i wysyła za zaliczką
H. H. Semmelhaack, Altona/Elbe.

Unterzeichneter abonnirt hiermit bei dem Kaiserl. Postamt für den Monat September d. J. die in Kattowitz erscheinende Tageszeitung
„Górnoślązak“
 mit der Gratisbeilage
„Rodzina chrześcijańska“
 für zusammen 0,54 Mk., mit Abtrag 0,68 Mk.
 (Imię i nazwisko) _____
 (Mieszkanie) _____
 Obige M. _____ erhalten zu haben bescheinigt
 _____, den _____ 190
 Kaiserl. Post _____
 Kwit powyższy prosimy wypełnić, wyciąć i oadać wraz z pieniędzmi na pocztę.

Stanisław Beszczyński
 Katowice, ul. Grundmanna 7
 poleca
zegarki kieszonkowe
 system Rosskopf
 już od 4,50 mk. pocz.,
 srebrne od 8,00 mk.

Ładność młodzieńcza
 jest delikatna, czysta twarz, różowy, młodzieńczy wygląd, biała, aksamirowa skóra i oświecająca piękna pieć.
 To wszystko wytwarza
mydło z mleka liliowego
 z konikiem na fasce
Bergmann'a & Co. Radebeul
 ze znakiem ochronnym: „konik na fasce“
 szt. 50 fen. w aptece miejskiej, apt. Ces. Wilhelma, O. Kiehler, E. Schulz, drog., Emil Heller, Emil Misera, D. Czwiklitzer w Katowicach, Wład. Długiewicz w Zależu, J. Chmielewski w Rozdźzieniu.

Zęby
 wprawia, plombuje i wyrwa oraz dokonuje wszelkich innych operacji dentystrycznych
N. Morkowski
 Król. Huta (Königsbütte)
 Kronprinzenstr. 15.
 Polski zakład.

Księgarnia „Górnoślązak“
 poleca dzieła pedagogiczne **Reussnera** do bardzo przedkłej i najtańszej nauki **języków obcych bez nauczyciela** z objaśnieniem wymowy i z kluczem pod tytułem:
Samouczek
 Polsko-Niemiecki, kurs wstępny (Elementarz) po 30, 60 fen. i 1,00 mk. — kurs I-szy 2,00 mk., kurs II-gi 4 m. — kurs III-szy 3,00 mk., kurs IV-gi 8 m.
 Gramatyka Polsko-Francuska, 3,00 mk.
 Polsko-Angielski, kurs I-szy 2,00 mk., kurs II-go 3,00 mk.
 Polsko-Ruski, kurs I-szy 3,50 mk., kurs II-gi 4,50 mk.
 Amerykański przewodnik z rozmówkami angielskimi 1,25 mk.

Czyste jedwabie
 gładkie, czarne i w bardzo ładnych wzorach w wielkim wyborze po tanich cenach.
Specjalne jedwabie na suknie ślubne szczególnie korzystnie.
Dom towarowy
H. Herzberg, Zaborze
 obok poczty.
Welon ślubny darmo!

Wysyłkowy handel
 maszyn do szycia
 poszukuje

agentów.
 Doświadczeni w tej branży panowie zechcą złożyć zgłoszenia do ekspedycji „Górnoślązaka“ pod lit. S. S.

Ucznia
 do składu kolonialnego, delikatosów, win i cygar, syna uczek wych rodziców, przyjmie od zaraz lub później
A. Lewandowski, Katowice.
Pacholka do koni
 poszukuje
Tomasz Juranek
 Józefowice.